

Janusz Sierostawski
Instytut Psychiatrii i Neurologii

UŻYWANIE SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH PRZEZ MŁODZIEŻ W 2011 r.

EUROPEJSKI PROGRAM BADAŃ
ANKIETOWYCH W SZKOŁACH NA TEMAT
UŻYWANIA ALKOHOLU I NARKOTYKÓW

ESPAD

Badanie zostało wykonane na zlecenie
Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii
i Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Wprowadzenie

- Badania ankietowe w szkołach dostarczają informacji o rozpowszechnieniu eksperymentalnego i okazjonalnego używania substancji psychoaktywnych
- Zmiany w tym zakresie jako wskaźnik efektów realizacji działań zapobiegawczych – stąd potrzeba monitorowania
- ESPAD - ogólnopolskie badanie ankietowe zrealizowane w maju-czerwcu 1995 r., 1999 r., 2003 r., 2007 r. oraz obecnie, w 2011 r., tj. w wśród uczniów dwóch roczników - wiek: 15-16 lat i 17-18 lat w ramach międzynarodowego projektu badawczego

Cel badań

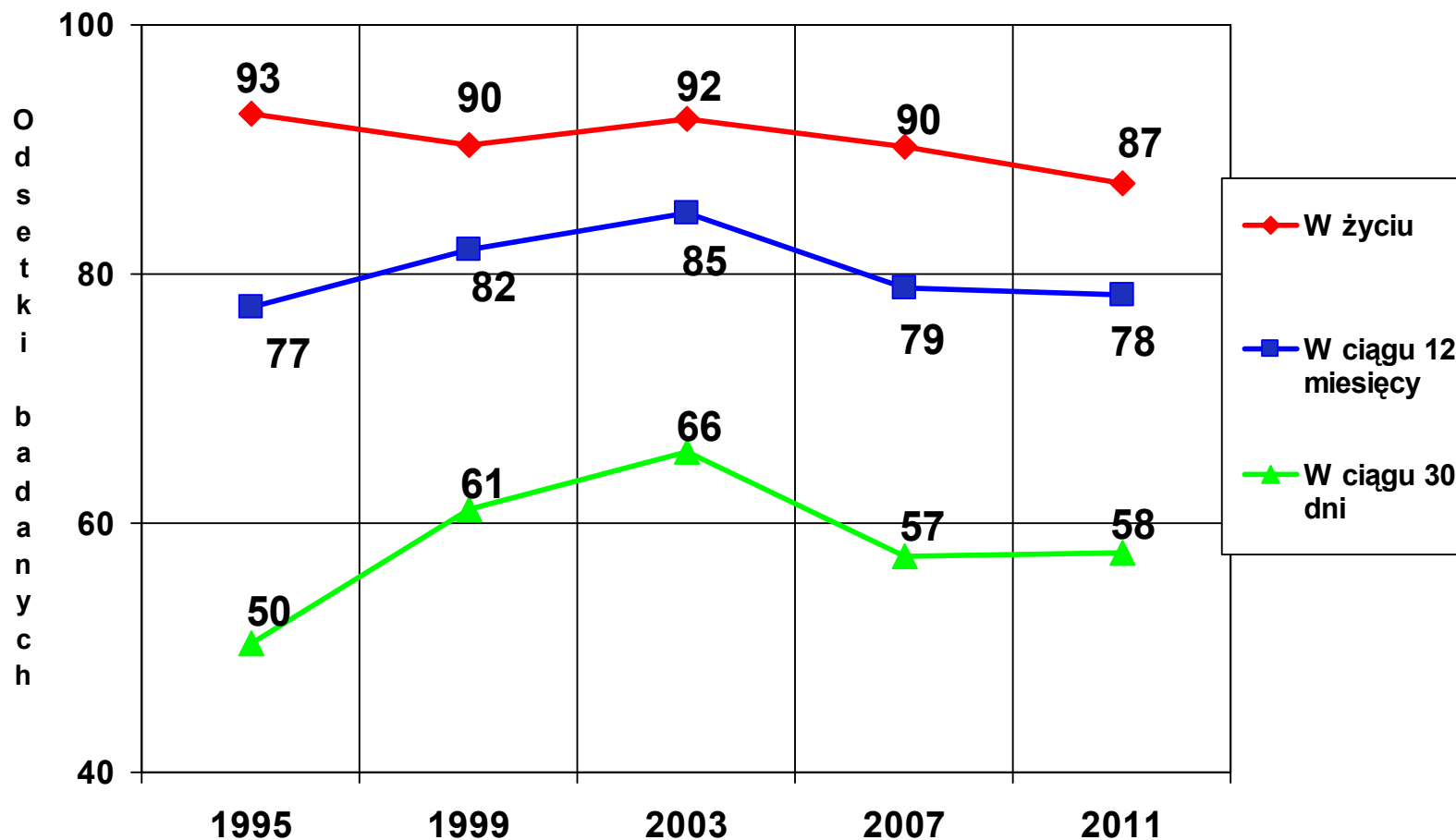
- Ocena rozmiarów zjawiska używania substancji psychoaktywnych wśród młodzieży szkolnej
- Identyfikacja i pomiar czynników wpływających na rozmiary zjawiska, zarówno po stronie popytu jak podaży
- Śledzenie trendów w zakresie używania substancji przez młodzież oraz czynników warunkujących to zjawisko

Metoda

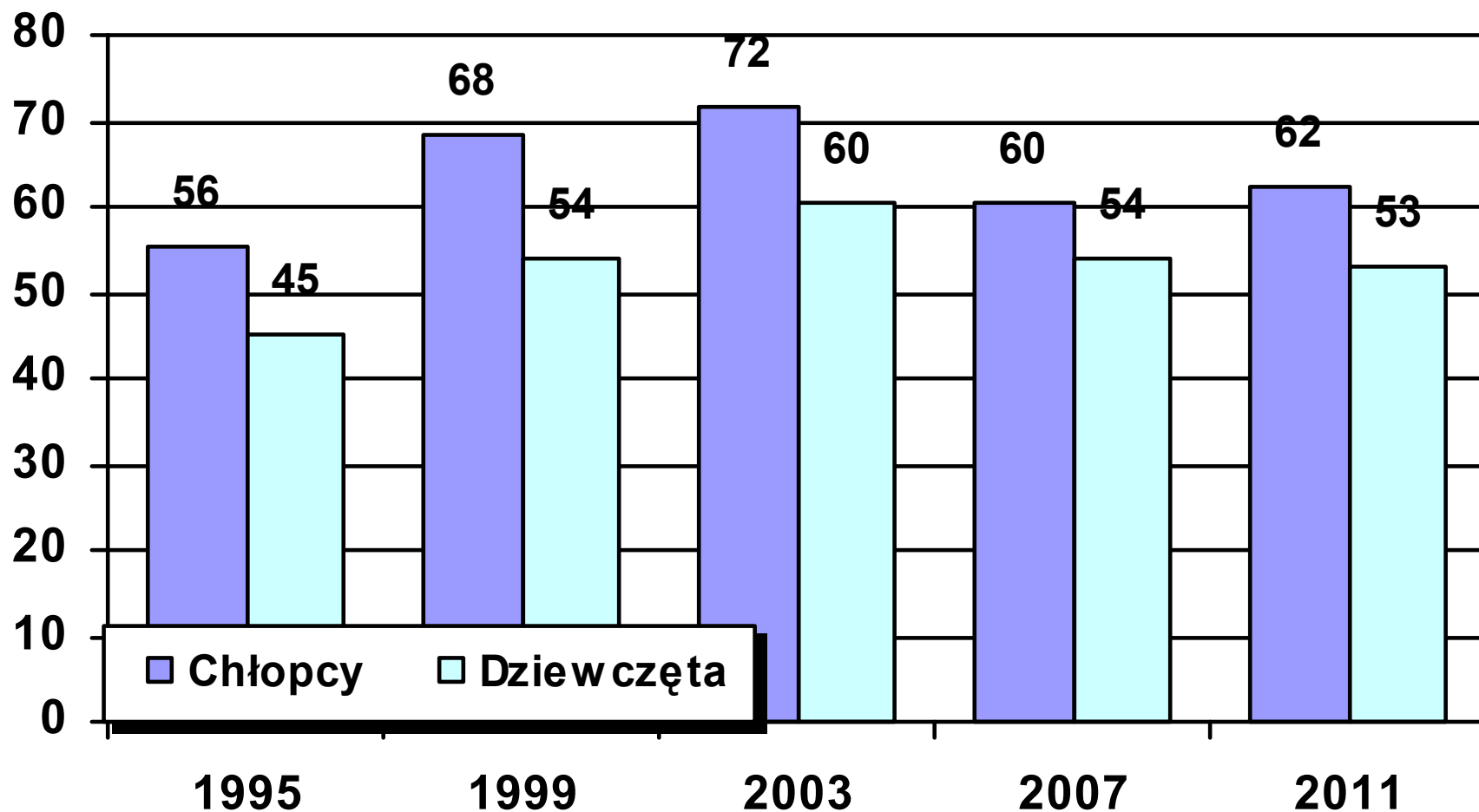

- W 2011 r. badanie zrealizowano na próbie losowej młodzieży trzecich klas gimnazjów i drugich klas szkół ponadgimnazjalnych
- W badaniu zastosowano wystandaryzowany kwestionariusz do samodzielnego wypełniania przez uczniów
- W ankiecie pytano o osobiste doświadczenia z każdą z substancji osobno wymieniając ich nazwy
- W badaniu zadbano o zapewnienie anonimowości zarówno na poziomie pojedynczych uczniów jak i całych szkół

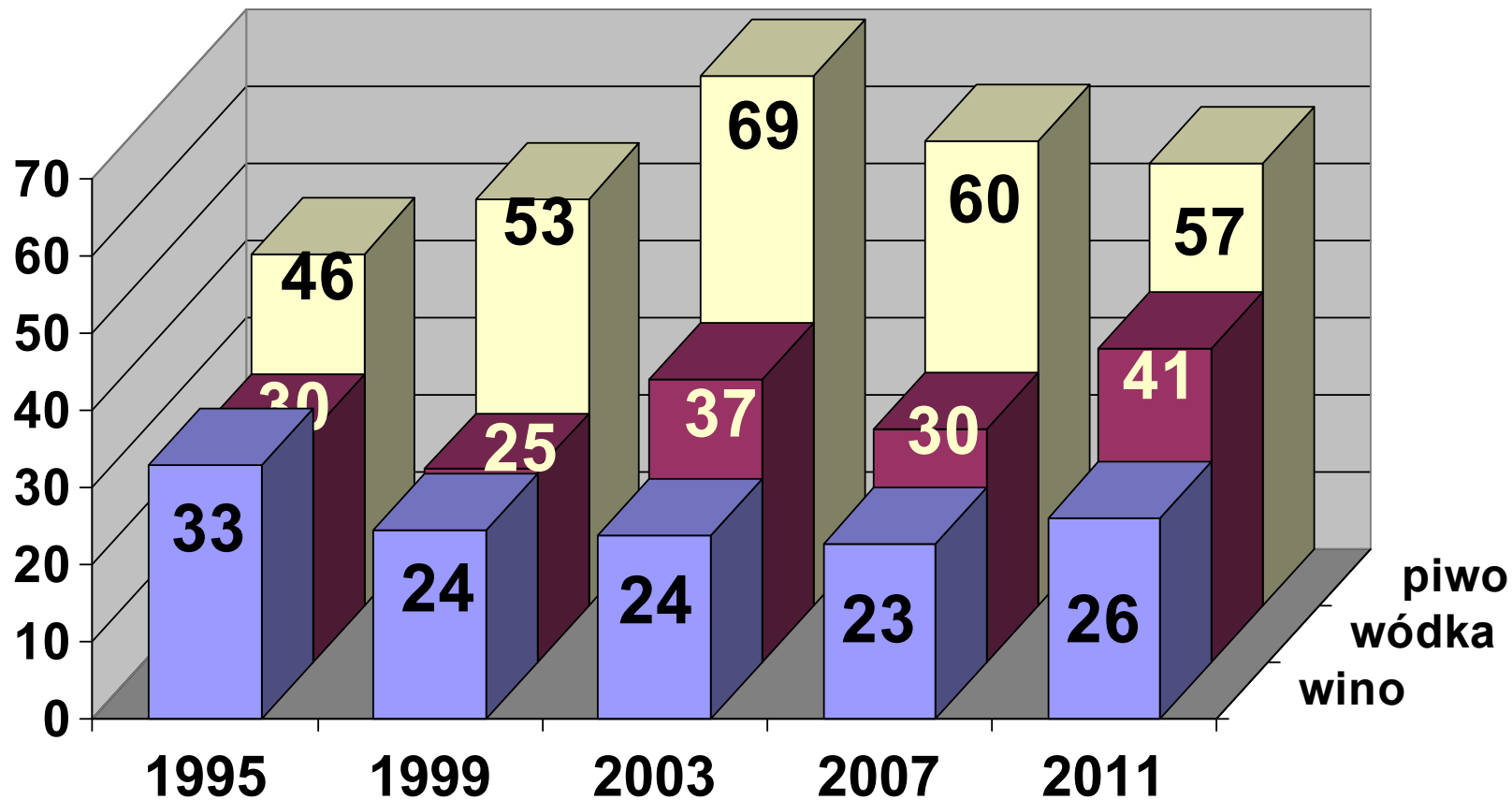
Odsetki uczniów w wieku 15-16 lat, którzy pili napoje alkoholowe:

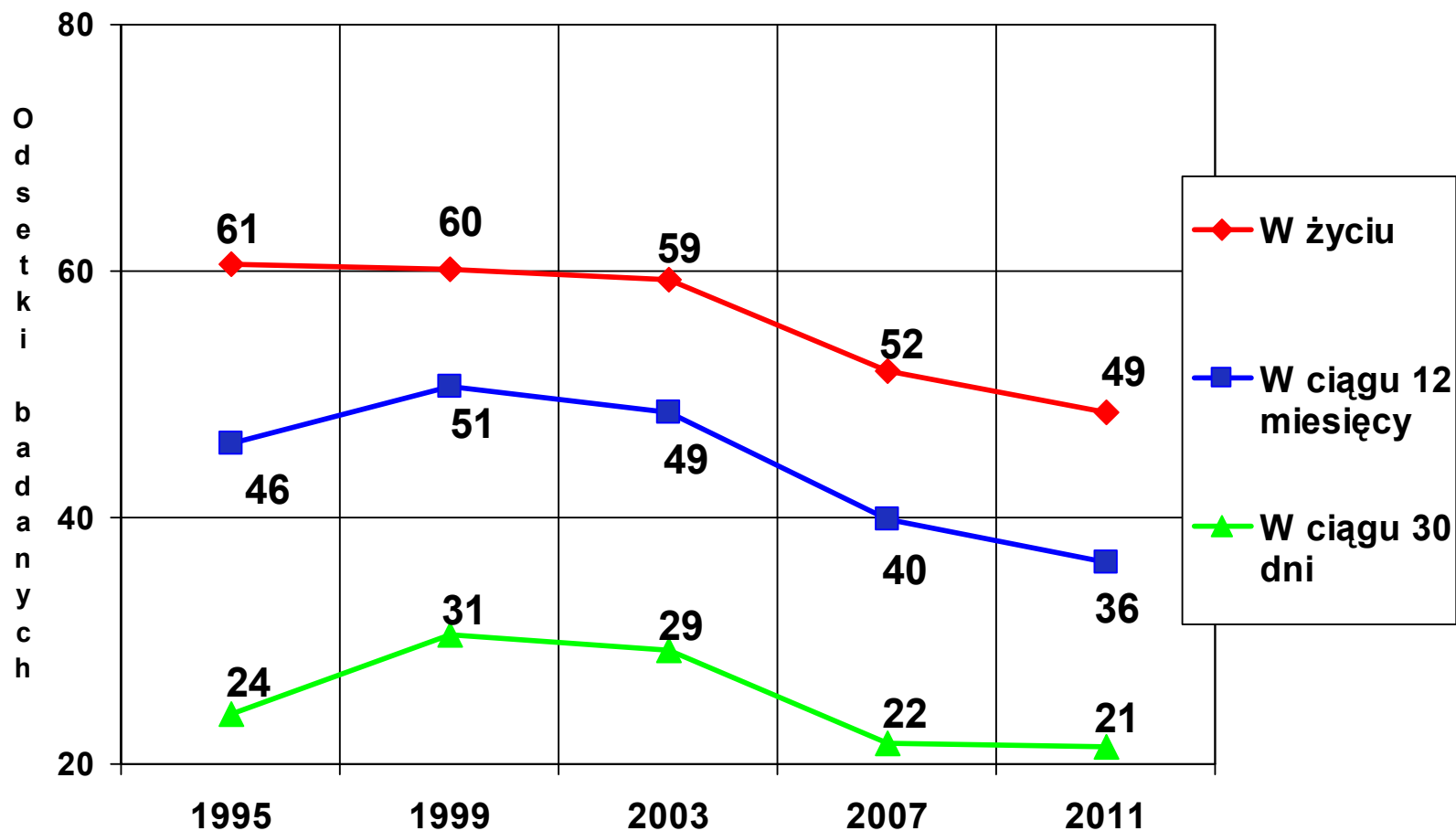
Picie napojów alkoholowych w czasie ostatnich 30 dni (odsetki uczniów w wieku 15-16 lat)

Odsetki uczniów w wieku 15-16 lat, którzy w czasie 30 dni pili:

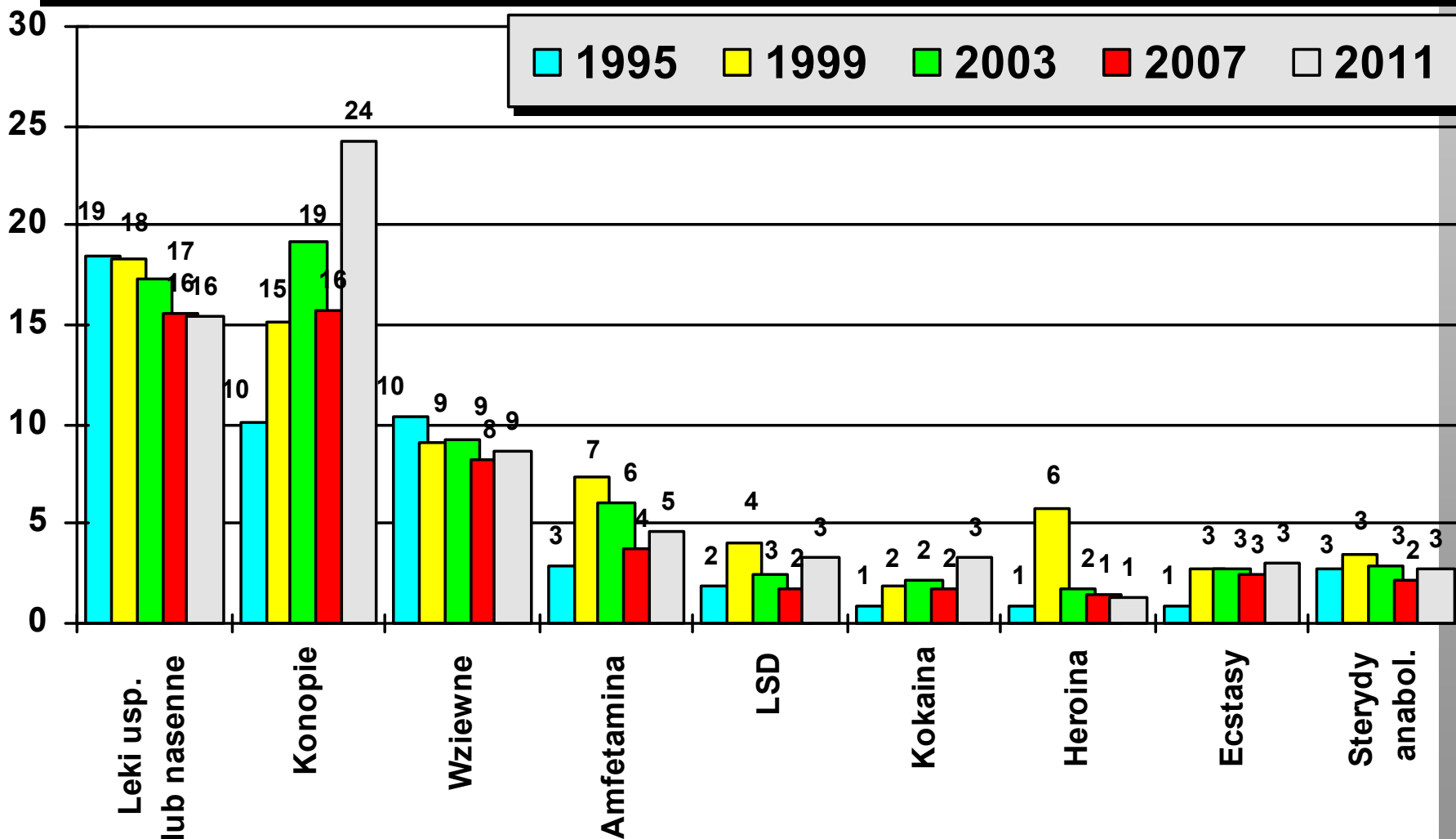

Odsetki uczniów w wieku 15-16 lat, którzy upili się:

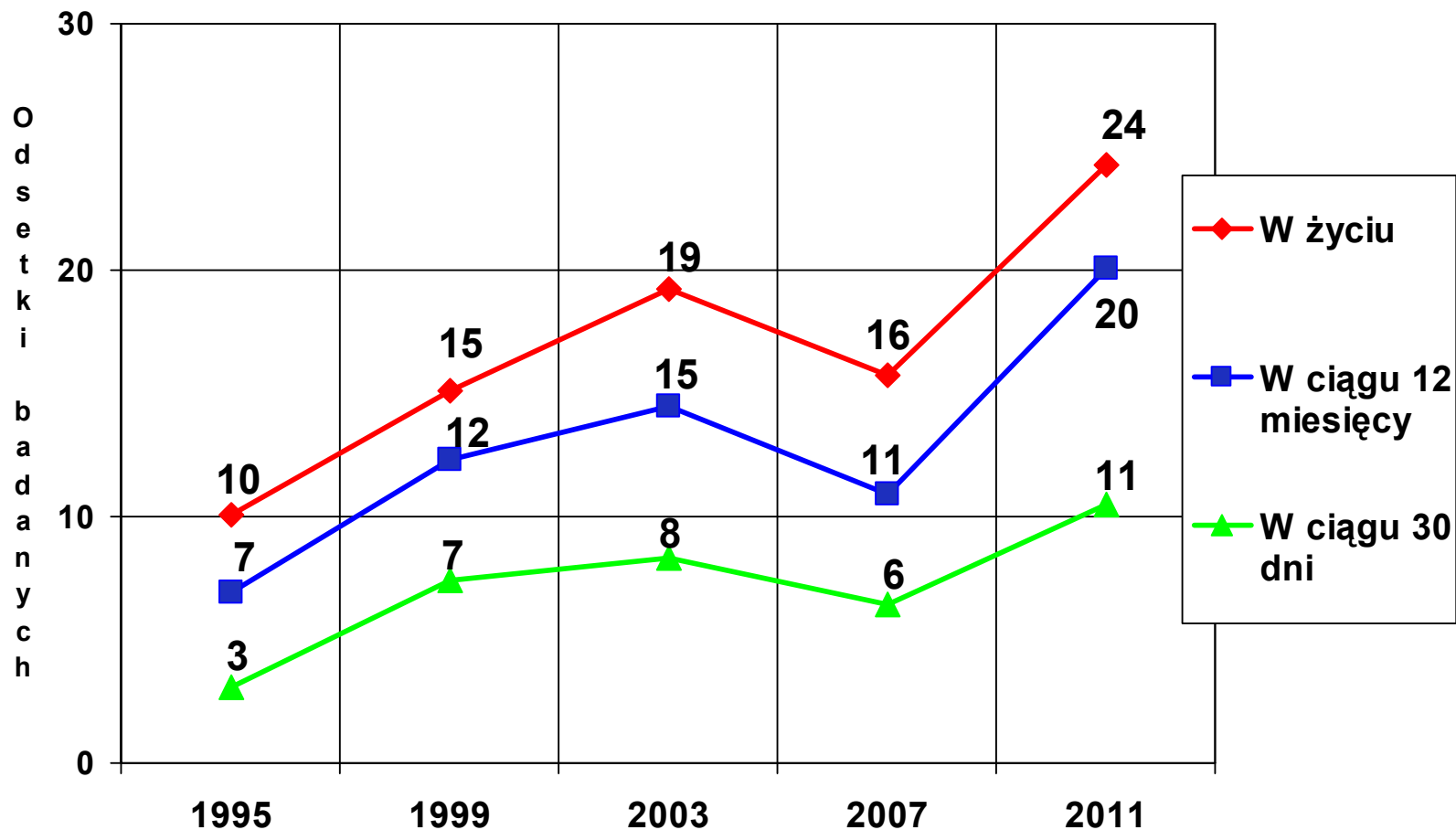

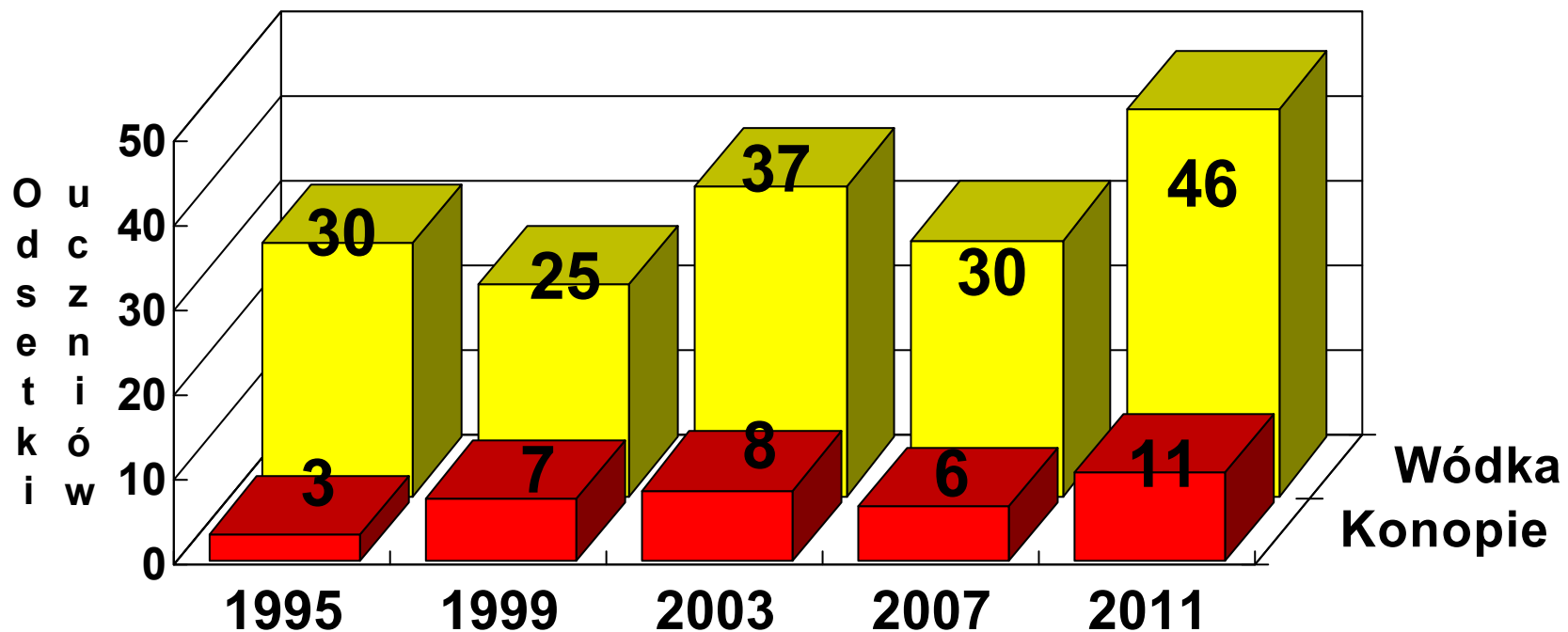
Odsetki uczniów w wieku 15-16 lat, którzy używali poszczególnych środków chociaż raz w swoim życiu

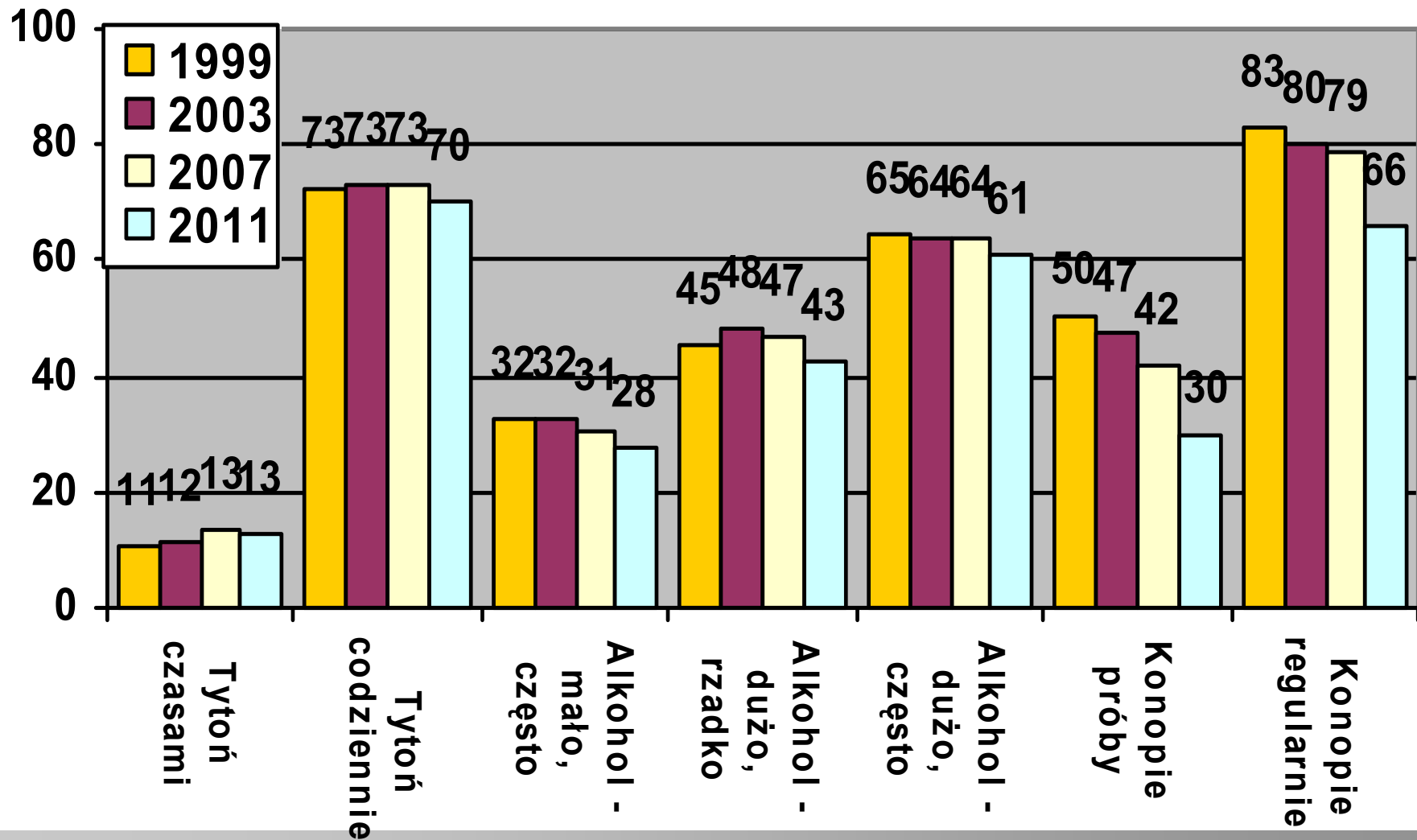
Odsetki uczniów w wieku 15-16 lat, którzy używali przetworów konopi:

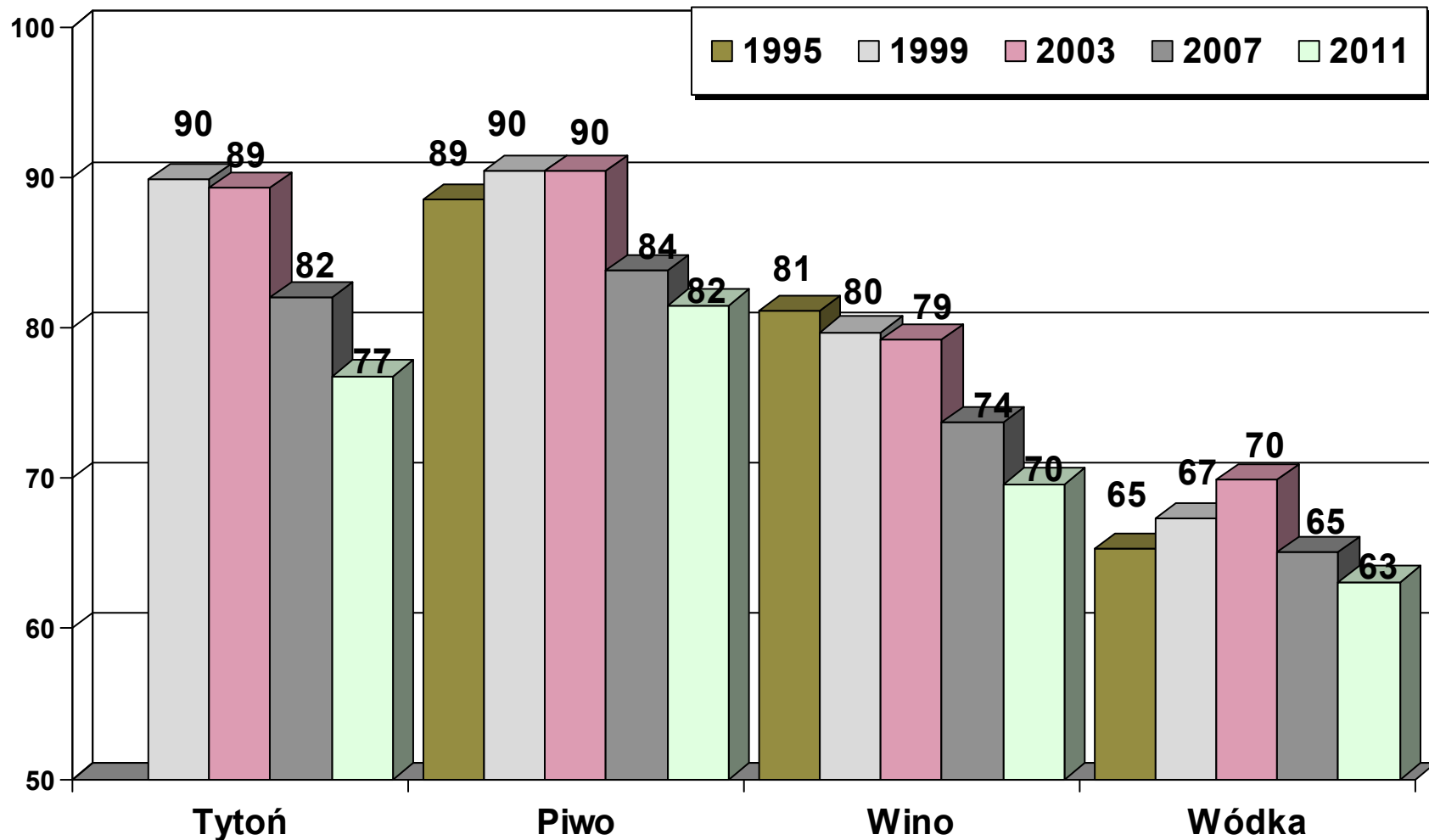
Picie wódki a palenie przetworów konopi w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem (uczniowie w wieku 15-16 lat)

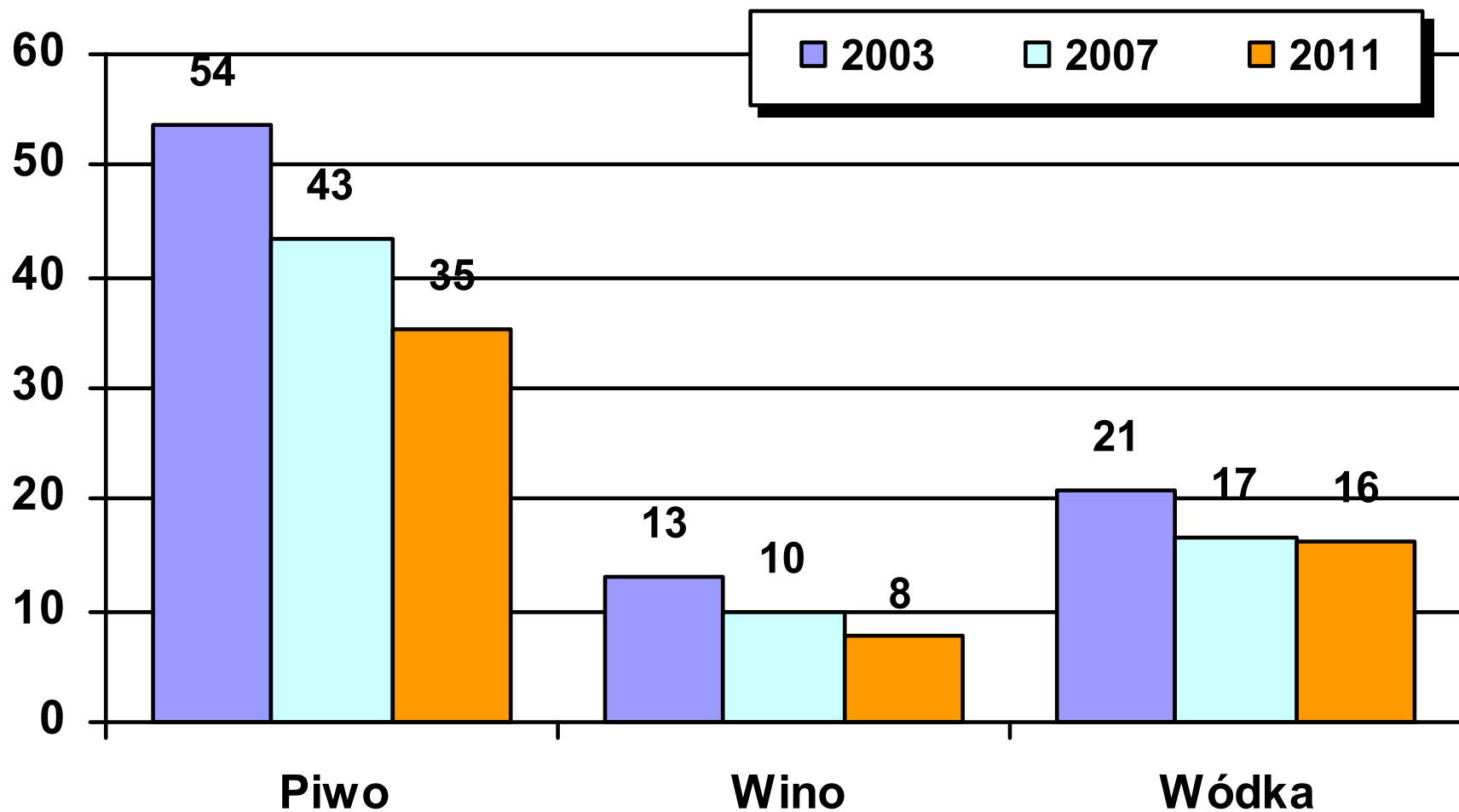
Odsetki uczniów w wieku 15-16 lat, którzy oceniają jako bardzo ryzykowne:

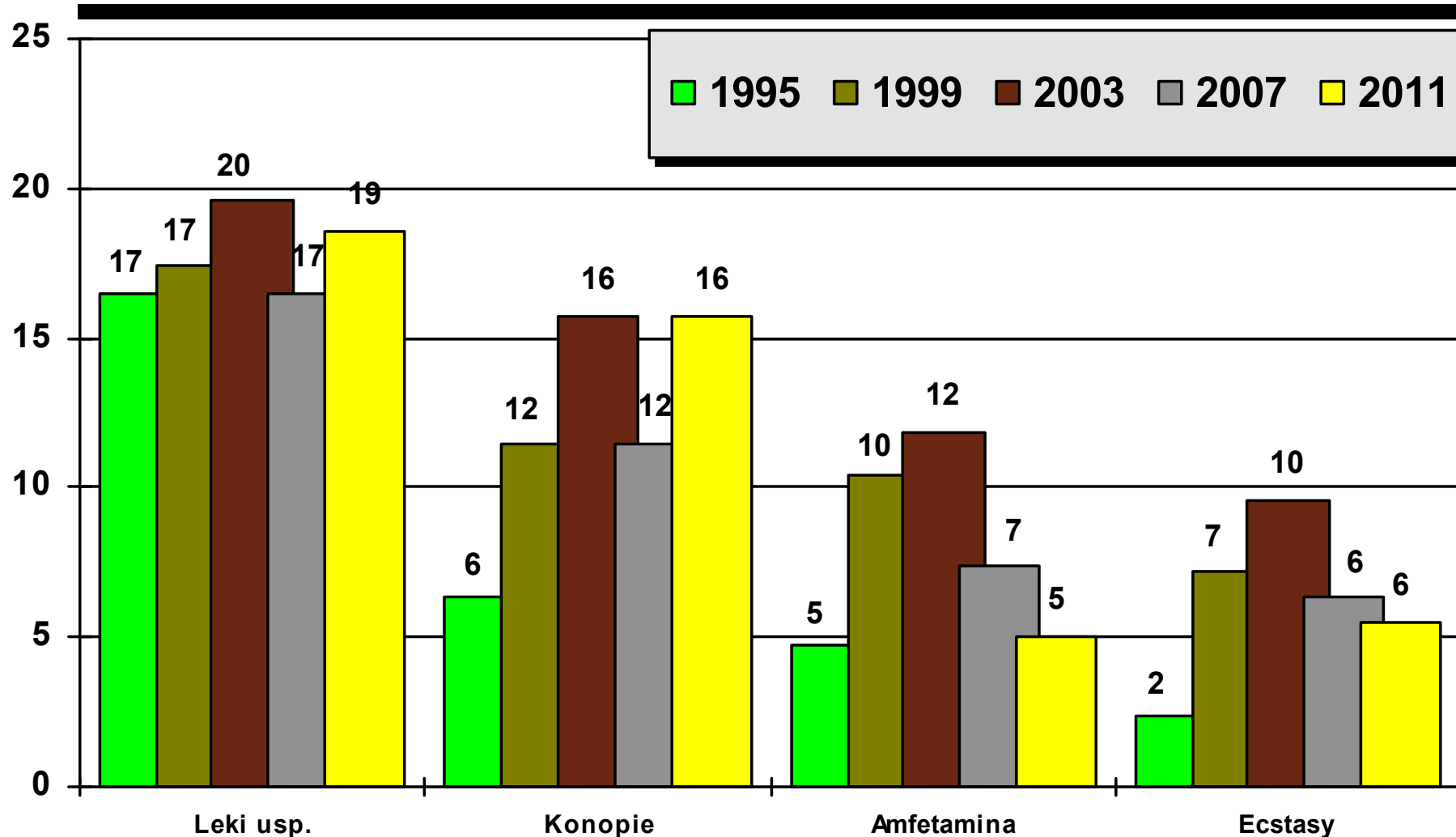
Ocena dostępności substancji - odsetki uczniów w wieku 15-16 lat z łatwym lub bardzo łatwym dostępem

Odsetki uczniów, którzy dokonywali zakupów napojów alkoholowych w czasie ostatnich 30 dni (odsetki uczniów w wieku 15-16 lat)

Odsetki uczniów w wieku 15-16 lat, którzy uznali poszczególne substancje za bardzo łatwe do zdobycia

Podsumowanie wyników – alkohol

- Młodzież w większości zalicza się do konsumentów alkoholu, pije przede wszystkim piwo - rzadziej sięga po inne napoje, poważnym problemem jest upijanie się
- Stabilizacja wskaźników picia i upijanie się po spadku, który nastąpił w 2007 r.
- Zahamowanie procesu zmniejszanie się różnic między chłopcami i dziewczętami
- Lekka tendencja spadkowa traktowania picia alkoholu jako zachowania bardzo ryzykownego
- Spadek dostępności napojów alkoholowych wedle ocen badanych oraz spadek zakupów

Podsumowanie – narkotyki

- Rozpowszechnienie używania substancji nielegalnych jest znaczne, chociaż o wiele niższe niż legalnych – spośród nielegalnych najbardziej rozpowszechnione są przetwory konopi
- Ponowny wzrost rozpowszechnienia używania przetworów konopi po załamaniu się trendu wzrostowego w 2007 r.
- Tendencja spadkowa w rozpowszechnianiu doświadczeń z lekami
- Wzrost dostępności przetworów konopi oraz tendencja spadkowa dostępności substancji syntetycznych
- Spadek rozpowszechniania przekonań o dużym ryzyku związanym z używaniem przetworów konopi, nawet jeśli mowa o używaniu regularnym